

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **ZDERT s.r.o.**, IČO 5294461
sídlem č. p. 67, 671 72 Miroslavské Knínice
zastoupený daňovým poradcem Ing. Františkem Mejtou
sídlem třída Národní svobody 33/7, 397 01 Písek

proti
žalovanému: **Okresní správa sociální zabezpečení ve Znojmě**
sídlem nám. Vídeňská třída 701/31, 669 02 Znojmo

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v tom, že podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 (datová zpráva ID 753962210) nazvané „*Přehled o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“ bylo vyřazeno,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou (§ 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, splňující též ostatní podmínky řízení (§ 82 a § 85 *a contrario* s. ř. s.), domáhá toho, aby krajský soud určil, že vyřazení podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 (datová zpráva ID 753962210) nazvané „*Přehled o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“, tj. opravného přehledu o výši pojistného žalobce podle § 9 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v rozhodném znění (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), bylo nezákonným zásahem žalovaného.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce se domnívá, že postup žalovaného byl nezákonný. Sdělený důvod vyřazení podání žalobce, že dřívější podání „*Přehledu o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“ nebylo nalezeno, je dle žalobce nesmyslný. Tento přehled byl žalovanému podán dne 8. 12. 2019. Žalobce sice připouští možnost chyby ve svém podání ze dne 17. 2. 2020, ale jistě se nejedná o takovou vadu, aby k jeho podání nemohlo být přihlíženo a následně aby nebylo zpracováno. V důsledku postupu žalovaného je tak na žalobci vymáhán nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení, který ve skutečnosti neexistuje. Žalobce přitom přehledy o výši pojistného podávala za celý rok 2019 totožně, akorát přehled za měsíc listopad 2019 došlo k chybě v přehledu výše pojistného, kterou však napravila podáním ze 17. 2. 2020.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný se k žalobě ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

IV. Posouzení věci soudem

4. Krajský soud se, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, v intencích žalobních bodů zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o existenci nezákonného zásahu žalovaného, přičemž shledal, že **žaloba není důvodná**. (§ 87 odst. 3 s. ř. s.).
5. Podle § 82 s. ř. s. se „*každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“ Z ustanovení § 82 s. ř. s. vyplývá, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem správního orgánu, které není rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (pátá podmínka). Není-li splněna jedna z uvedených podmínek, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.
6. Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu

nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s.).

7. Podstatou nyní projednávané věci je skutečnost, že žalobci byl na základě údajné chyby v přehledu výše pojistného podle § 9 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení vykázán nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení ve výši 55 311 Kč, a to výkazem nedoplatků ze dne 3. 2. 2020, č. j. 47015/210-8013-3.2.2020-114/783. Podle § 104c odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v rozhodném znění (dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) platí, že „[o] pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, zrušení pravděpodobné výše pojistného, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení zaměstnavatele, kterému se pojistné, penále nebo přirážka k pojistnému na sociální zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.“ Podle § 104g odst. 1 věty první zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že „[d]lužné částky na pojistném a penále může okresní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků.“ Výkaz nedoplatků tak má dle krajského soudu povahu rozhodnutí správního orgánu, neboť se jím v předepsané formě závazně stanovují práva a povinnosti osobám (poplatníkům pojistného dle § 3 zákona o sociálním zabezpečení), přičemž žalobce směřoval podáním opravného přehledu o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 k vydání nového takového rozhodnutí, poníženého o nedoplatky na sociálním pojištění, které byly v důsledku žalobce v původním přehledu o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019 žalobci vykázány.
8. Žalobce se však žalobou v nyní projednávané věci brání proti údajnému vyřazení jeho podání ze dne 17. 2. 2020 a jeho nezpracování žalovaným. Ze správního spisu se podává, že v reakci na elektronické podání opravného přehledu o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 byla žalobci do datové schránky doručena 20. 2. 2020 automatizovaná odpověď České správy sociálního zabezpečení. Předmětem této zprávy byla informace, že podání žalobce obsahovalo chybu, v jejímž důsledku bylo toto podání vyhodnoceno jako neúčinné. Chyba byla popsána kódem „112 – Podání, které má být stornováno (13A739F9D1B040CA29EE189F73946C5) nebylo nalezeno“. Žalobce byl následně opětovně informován žalovaným e-mailovou zprávou ze dne 24. 2. 2020, že podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 bylo zamítnuto s výše uvedenou chybou, a s informací, že do identifikace storna podání má žalobce napsat ID datové zprávy původního chybného podání (ze dne 8. 12. 2019), tj. 733016360.
9. Žalobce přitom tvrdí, že chyba, kterou obsahoval jeho opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020, nebyla s to způsobit vyřazení tohoto podání a jeho nezpracování žalovaným. Tak tomu však dle krajského soudu není. V první řadě je potřeba uvést na pravou míru, že opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 byl žalovaným účelově a nezákonně vyřazen. Podle § 123e odst. 1 zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že „[n]estanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo odeslanou prostřednictvím elektronické aplikace orgánu

sociálního zabezpečení s využitím přístupu se zaručenou identitou ověřenou občanským průkazem se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným orgánem sociálního zabezpečení, pokud orgán sociálního zabezpečení tuto možnost zajistil.“ Podle § 123e odst. 2 písm. a) zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že „[j]e-li podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze v elektronické podobě zasláním na elektronickou adresu určenou orgánem sociálního zabezpečení nebo do datové schránky určené orgánem sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží. Orgán sociálního zabezpečení může určit pro zasílání podání nebo jiného úkonu elektronickou adresu nebo datovou schránku jiného než příslušného orgánu sociálního zabezpečení jen se souhlasem orgánu sociálního zabezpečení, na jehož elektronickou adresu nebo do jehož datové schránky mají být tato podání nebo jiné úkony zasílány.“ Podle § 9 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení platí, že „[z]aměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.“

10. Prizmatem výše uvedeného krajský soud přezkoumal postup žalovaného, a neshledal, že by postup žalovaného byl nezákonným zásahem, kterým by mohlo dojít k přímému dotčení práv žalobce. Podle zákona o sociálním zabezpečení se přehled o výši pojistného podává na předepsaném tiskopise v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci sociálního zabezpečení. Jestliže toto podání není učiněno v elektronické podobě datovou zprávou a ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení, k takovému podání se nepřihlíží. Takové podání je jinými slovy *ex lege* nicotné, tedy se na něj hledí, jako by nebylo nikdy učiněno. Příslušný orgán sociálního zabezpečení v tomto ohledu přitom nemá žádnou možnost správního uvážení, nevyhovující podání je nicotné již samotným nesplněním způsobu podání (datovou zprávou), struktury, formátu nebo tvaru, určených příslušným orgánem sociálního zabezpečení. K žádnému vyřazení podání žalobce tak nemohlo dojít, neboť jestliže je podání nicotné, správní orgán s takovým podáním dále nepracuje, neboť se na ně nahlíží, jako by nebylo nikdy podáno.
11. Mezi stranami přitom není sporu o tom, že opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 neobsahoval identifikátor stornovaného podání, který je jako položka uveden v tiskopise opravného přehledu o výši pojistného, dostupném formou online formuláře na <https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/pvpoj-2016>. Ze správního spisu vyplývá, že předmětná položka chyběla v opravném přehledu o výši pojistného z toho důvodu, že žalobce tiskopis opravného přehledu o výši pojistného vyplnil načtením dat ze souboru, vygenerovaného žalobcem jeho vlastním software, který sice odpovídal formátem, nikoliv již strukturou tiskopisu, stanovenému příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Z žaloby je přitom zjevné, že žalobce si myslí, že žalovaný nenalezl jeho původní přehled o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019. Tak tomu však není – přehled o výši pojistného žalobce

ze dne 8. 12. 2019 byl zaevidován žalovaným, a také na jeho základě byl žalobci vykázán sporný nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení. Chyba opravného přehledu o výši pojistného žalobce ze dne 17. 2. 2020 však spočívala v tom, že toto podání neobsahovalo povinnou položku identifikátoru původního chybného přehledu o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019, a opravné podání žalobce tak systémem žalovaného nemohlo být s původním podáním spárováno.

12. V takovém případě však nelze polemizovat o závažnosti chyby, kterou opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 obsahoval, a o jejím dopadu na možnost přijetí podání žalobce žalovaným – podání žalobce nedodrželo předepsanou strukturu tiskopisu příslušného orgánu sociálního zabezpečení, a proto k němu *ex lege* nemohlo být přihlíženo. Žalovaný se tak nedopustil nezákonného zásahu, kterým by mohla být přímo dotčena práva žalobce.
13. Naopak žalovaný si veškeré své zákonné povinnosti splnil, když v souladu s § 123e odst. 2 písm. a) zákona o organizaci sociálního zabezpečení, když žalobce o nicotnosti podání a o důvodech nicotnosti informoval, a to nejen automaticky vygenerovaným podáním ze dne 20. 2. 2020, ale také emailovou zprávou ze dne 24. 2. 2020. Postupu žalovaného tak nelze ničeho vytknout.

V. Závěr a náklady řízení

14. S ohledem na výše uvedené krajský soud žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. dubna 2021

JUDr. Zuzana Bystrická v.r.
předsedkyně senátu